gemeente Steenbergen

De Heen Dinteloord Kruisland Nieuw-Vossemeer Steenbergen Welberg

BM1804165

Raadsvergadering
25 oktober 2018

Agendanummer

Onderwerp
baggerbeheerplan Stedelijk Water 2019-2026

Steenbergen; 18 september 2018

Aan de raad,

1. Inleiding

In de gemeente Steenbergen liggen meerdere watergangen waar periodiek groot onderhoud voor nodig is. Een onderdeel hiervan is het zogenaamde baggeren. Doel hiervan is om een zo goed mogelijke doorstroming te realiseren en te behouden en het draagt bij aan de verbetering van de waterkwaliteit.

Het waterschap is voor een groot gedeelte van de watergangen beheerder en gaat in de komende jaren de waterbodems in stedelijk water op orde brengen. De gemeente heeft hierbij de ontvangstplicht. Daarnaast heeft de gemeente ook een aantal grote watergangen in beheer waar ook groot onderhoud moet gaan plaatsvinden.

Om op een structurele wijze om te gaan met het onderhoud en inzicht te geven in de bijbehorende kosten wordt overgegaan naar een meerjarenprogramma. Hiervoor is een Baggerbeheerplan Stedelijk Water 2019-2026 opgesteld welke bij deze aan u wordt aangeboden ter vaststelling.

2. Achtergrond

Het waterschap heeft het afgelopen jaar gewerkt aan het in beeld brengen van het groot onderhoud en gaat hiervoor een cyclus hanteren. De gemeente is hierbij verantwoordelijk voor het afvoeren dan wel verwerken van de vrijkomende specie, de ontvangstplicht. Deze verplichting is vastgelegd in de Waterwet.

Het waterschap heeft de gemeente eind 2017 globaal laten weten wat de komst van het meerjarenprogramma van het waterschap voor de gemeente gaat betekenen, qua werkzaamheden maar ook qua kosten. De gegevens zijn in de afgelopen maanden meer geconcretiseerd.

Naast de ontvangstplicht, staat de gemeente ook aan de lat voor het groot onderhoud van haar eigen watergangen. Met de stap van het waterschap neemt de gemeente nu ook de kans om het eigen groot onderhoud goed in beeld te brengen en daar waar mogelijk de samenwerking op te zoeken met het waterschap.

3. Overwegingen

Voor de gemeentelijke watergangen is op dit moment geen beheerplan aanwezig. Wel zijn de gemeentelijke watergangen al geruime tijd niet gebaggerd en gezien de veranderingen in het klimaat en problemen die zich voordoen in de praktijk, is het raadzaam om hier ook een cyclus voor aan te gaan houden. Kwantitatieve gegevens zijn, op een gedeelte van de Noordvest na, niet bekend, maar de verwachting is wel dat op basis van eerdere werkzaamheden (Zuidvest 2017) de laagdikte in de gemeentelijke watergangen aanzienlijk is, met alle gevolgen van dien.

In het baggerbeheerplan is op basis van aanwas en ervaringcijfers een inschatting gemaakt van de te verwachte vrijkomende baggerspecie. Dit is ca. 16.500 m3.

Waterschap Brabantse Delta

Het waterschap heeft in 2017 indicatieve kwantitatieve metingen verricht en heeft inzichtelijk gemaakt per watergang wat de te verwachten hoeveelheid vrijkomende baggerspecie is. De kwaliteit van de specie is nog niet bekend. Deze wordt om de juistheid te kunnen garanderen tot een half jaar voor de werkzaamheden gemeten. Op basis van aanwassnelheid en normkosten is wel inzichtelijk gemaakt wat de verwachtingen zijn voor de komende cyclus van 8 jaar.
De verwachte hoeveelheid vrijkomende baggerspecie uit deze watergangen is ca. 36.000 m3.

Samenwerking

In samenwerking met het waterschap wordt bepaald op welke locaties er in welk jaar gebaggerd gaat worden. Hierbij wordt ook rekening gehouden met mogelijke projecten in de omgeving. Per baggerproject zal er een samenwerkingsovereenkomst worden opgesteld waarin de afspraken over het project en de werkwijze worden vastgelegd.

Overname waterlopen

In 2008 is een afsprakenlijst opgesteld waarin bepaald is welke waterlopen er overgenomen worden door het waterschap. Uitgangspunt is dat het waterschap waterlopen overneemt als deze schoon en op orde zijn. Voor een aantal watergangen zijn hier destijds geen verder maatregelen meer op genomen en dat betekent dat de waterlopen nog steeds in beheer niet zijn overgenomen. Wel is hiertoe een besluit genomen door het waterschap. Met het doorlopen van deze baggercyclus worden een deel van de maatregelen alsnog uitgevoerd. Na besluit zal de gemeente het proces voor de overname weer oppakken en samen met het waterschap afronden.

4. Middelen

Het totaal benodigd bedrag voor het uitvoeren van de baggerwerkzaamheden en de ontvangstplicht is € 1.301.000,- . De kosten zijn op basis van normkosten berekend. Voor de ontvangstplicht wordt gerekend met € 20,- per m3 (ontvangen en afvoeren/verwerken) en voor de baggerwerkzaamheden voor de eigen watergangen wordt gerekend met € 30,- per m3 (baggeren, ontvangen en afvoeren/verwerken).

De kosten zijn in te delen in structurele kosten en incidentele kosten. De vrijkomende baggerspecie is ingedeeld in hoeveelheid die bij een cyclus van 8 jaar te verwachten is in een watergang (structureel) en in hoeveelheid die nu voor het op orde brengen van de waterbodems eenmalig extra vrijkomt (incidenteel).

Het totale bedrag van € 1.301.000,- is hiermee te verdelen in structureel benodigd € 672.200,- en incidenteel € 628.800,-.

Huidige baggerfonds
Het huidige baggerfonds heeft nog een budget van € 80.610,-. Voorgesteld wordt om dit bedrag in te zetten voor de dekking van de incidentele kosten. Het benodigd budget voor de incidentele kosten worden dan € 548.190,-. (€ 628.800,- - € 80.610,-).

Structurele kosten
De structurele kosten dienen opgenomen te worden in de begroting. Jaarlijks wordt er reeds € 50.000,- in het huidige baggerfonds gestort. Bij vaststelling is een jaarlijkse storting van € 84.025,- benodigd. Dit betekent een verhoging van de jaarlijkse storting van € 34.025,-. De bedragen worden ondergebracht in een voorziening. De huidige bestemmingsreserve Baggerfonds zal overgezet worden naar deze voorziening. Ter onderbouwing van de voorziening is een dekkingsplan opgesteld welk als bijlage is toegevoegd aan het baggerbeheerplan.

Rioolheffing
25 % van de structurele kosten kan gedekt worden uit de rioolheffing. Dit percentage is een landelijk gehanteerde norm.
Van de huidige storting wordt € 12.500,- reeds gedekt vanuit de rioolheffing. De verhoging van het benodigd bedrag betekent een verhoging van de dekking vanuit de rioolheffing van € 12.500,- naar € 21.006,-. Deze verhoging heeft nauwelijks tot geen invloed op de rioolheffing. Dit mede vanwege het kleine bedrag en veranderingen in andere bedragen die van invloed zijn op de hoogte van de rioolheffing.

Incidentele kosten
Voorgesteld wordt dat de incidentele kosten voor een bedrag van € 548.190,- eenmalig ten laste worden gebracht van de reserve Beheer openbare ruimte. Het bedrag zal ook in de voorziening worden gestort.

Perspectiefnota
Eerder is in de perspectiefnota aangegeven dat de verwachting was,een extra netto last van jaarlijks € 50.000,- . Dit berekende bedrag komt nu uit op een extra netto last van € 25.519,-. Dit is een voordeel ten opzichte van het eerder aangegeven bedrag.

5. Risico's

De inhoudelijke risico's die van invloed kunnen zijn op de kosten van de baggerwerkzaamheden zijn weergegeven in paragraaf 4.5 van het baggerbeheerplan. Daarnaast zijn de volgende risico's van toepassing.

- Wateroverlast/ droogte
  Gezien de sterke wijzigingen in het klimaat is het noodzakelijk om het beheer op orde te krijgen. Het watersysteem staat onder druk en moet naar behoren kunnen functioneren. Zowel kwantitatief als kwalitatief.
- De ontvangstplicht is een wettelijke verplichting. Bij het niet verstrekken van de middelen kan er niet voldaan worden aan de wettelijke verplichting

6. Communicatie/Aanpak

Over dit besluit zal niet proactief worden gecommuniceerd. Voor de specifieke projecten zal apart een communicatieplan worden opgesteld.
Wanneer het initiatief bij het waterschap ligt, zijn zij hiervoor verantwoordelijk. Wel in afstemming met de gemeente. Wanneer het initiatief bij de gemeente ligt, zal de gemeente hiervoor zorg dragen.
Uitgangspunt is dat de aanwonenden altijd persoonlijk worden geïnformeerd.

7. Voorstel

U wordt voorgesteld om:

1.het baggerbeheerplan Stedelijke Water 2019-2026 vast te stellen;

2. in te stemmen met het kostendekkingsplan baggeren 2019-2026;

3. de meerjarige financiële consequenties mee te nemen in de meerjarenbegroting.

4. € 80.610,- te beschikken over het baggerfonds en € 548.190,- over de reserve Beheer openbare ruimte ten behoeve van storting in de voorziening baggeren.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Steenbergen,

de secretaris, de burgemeester,

M.J.P. de Jongh, RA R.P. van den Belt, MBA